

NA ÚTEKU.

Príhody tři uprchlíků na Sibíři.

Vypravování ze života sibiřských vypovězených.

"Pane Laflère" opětoval hlas. Oba zdvihli hlavy. Hlas přicházel s výše, dosti velkou děrou, upravenou ve střeše, již procházel kouř z ohniště.

"Nuže ejhle, náčelník policie!" pravil Igor.

"Otevřte mi!" prosil znovu hlas.

"Myslíte, že to on?" tážal se Laflér poněkud osměle. "Otevřte mi!" Ony kostry, ony kosti, které jsme dnes viděli, ono hrozné překvapení, které nás očekávalo při návratu... to vše působí na moji mysl..."

Za okamžik všel Jermak za Laflérem do chýže.

"Sdělte nám, odkud přicházíte?" kázal mu přísně Laflér. "Dobře víte, že nemáme zvyk, tážati se po vašich spádech, avšak přihodilo se cosi zde, že máme právo zvědět, proč přicházíte v tak pozdní hodinu noční?"

"Ale — co se stalo?" tážal se náčelník policie, jenž byl již zpozoroval nepořádek v chatrči, sklíčenost Igorovu a nepřítomnost Naděždy i Ladislava. "Přihodilo se nějaké neštěstí?" dodal. "Vypovídá se, místo odpovědi." "Kde je Naděžda? Kde je Ladislav?"

"Zmizeli!" vece Igor.

"Na moři? Snad jako ondy? Či zbloudili na pobřeží?"

"Byli ušeseni," pravil Laflér.

"Když jsme přišli, byl tu největší nepořádek."

"Ušeseni... násilím..." mluvil k sobě Jermak, vpravuje se okamžitě v úlohu policisty. "Měli jste mne poslechnouti! Sám bych se byl za vás přihlívil u Jakutského místodržitele. Zatím ale nyní," dodal hlasem změněným, "ona dívka i její malý bratr, ubohý malý Polák, jsou v mojí krevlačného kmene, odbojného protičaru, kde šamaní samu dělají zákony, kde ať přemnoží z domorodců přijali křest, dosud jsou lidé obětováni. Vidíte pane Semenov, kam jste došel se svými duchaplnými zámysly..."

"Možná, že zemřeme," odvětil Semenov, hluboka si vzdychnuv, "ale zemřeme volni."

"Volni? Toté nějaké slovo!" usmál se náčelník policie.

"Cože slovo, pane náčelníku policie?" zvolal Pařížan. "Slovem tím již mnoho se vykonalo... Mohu vám o tom podat důkazy nejlepší, já který jsem zrozen na náměstí Bastilly. Ať žije volnost! Ale," dodal hned na to Laflér, "vy nám nepovídáte, odkud přicházíte?"

"Odkud přicházím?" odpověděl Jermak. "Ach! netažte se mne!"

Rka to, usedl u ohniště, opřel lokty o kolena a složil hlavu do dlaní. Igor a Pařížan na sebe mrklí a nechal ho na pokoji. Jermak obrátil se napolo, spatřil, jak Laflér na stole upraven všemožné druhy potravin.

"Narty se tedy již vrátily?" zvolal živě Jermak, rychle vstáváje.

"I toto," děl mu na to Laflér. "My sami jsme to vše přinesli."

"A odkud pak?" dotazoval se se Jermak všecek užaslí.

"Ach, netažte se mne!" odpověděl mu Pařížan týmiž slovy a stejným přízvukem, jak pronesl náčelník policie před chvílí.

Jermak porozuměl a umlknuv, usel si opět u ohniště.

Třeba, abychom vysvětlili, proč tak tajemně prodělal mimo chatrč po celý den a načnou část noci.

Náčelník policie ztratil naději dočkati se návratu Tekela a Sorta pokusil se o útěk pěšky a dal se na cestu, jakmile odešli Igor s Laflérem na hon. Za potravu vzal si toliko tulení tuk. Když ušel asi pět nebo šest hodin za prudkého mrazu, oděněm toliko v lehký oděv, zastavil se, nejsa si jist, zda jde pravou cestou.

Lišky přiváběny vůní tuleního tuku pobíhaly kolem něho. Marně je zaháněl svojí holí. Byl to špatný začátek. Strhl se prudký víchř, jaká tu byla vyhlídka na noc? Kam si ulehnuť? Kdyby se náhodou položil do prostřed tundry, přišly by lišky, odňaly potraviny a možná útočily by i na něho. Bez potravin cesta i útěk jest nemožný. A pak: byla cesta, kterou se vydal, pravou? Obloha se zachmuřila. Nebylo hvězdičky, kterou by se řídil. Nikde stromu, aby mu byl vůdce. Pokud jeho objevil se nesmyslným. Za okolností, v nichž se nalézal, nebyl by nikdy došel do Nižního Kolimska.

Líp bylo se obrátiti a dáti se cestou zpáteční. To také učinil. Odhodil větší část potravin, na něž se ihned lišky vrhly a poněkud zbaven tíže, vrátil se, usiluje, aby přišel po pobřeží několik kilometrů k chýži. Řídil se tvarem mysu a zálivů. Za několik hodin ušel kříž, pod nímž odpočíval jeho syn. Poklekl nad rokem. Když povstal, byl cele zasypan sněhem a nebyl by nalezl chýži, kdyby nad střešou její nekroužil kouř smíšený s plameny ohniště.

Když nazítří Igor a Laflér nenašli tuleního tuku, jež byly určeny pro náčelníka policie, tušili, co se asi stalo.

Než jak ohromný úkol jim nyní nastával! Nalézti Naděždu a Ladislava a vyprosit je z rukou uchvatitelů.

Po bezsemné noci — neboť všichni tři vysedli kolem ohně nemluvíce — spěchali Igor a Laflér ohledati stopy narty: bylyť dosud patrné. Igorův pes štěkal a dal se ve směrů saní; šli za ním.

"Dobře že máme Waba," pravil Laflér, "pomocí jeho je nalezneme!"

"Doufám také!" zvolal Igor. "Než sníme opustit chatrč? Vydati se na cestu, odvádějíc Jermaka a ubírat se přímo ku proudu Anadyrskému, ať najdeme Naděždu a Ladislava?"

"A což narty, na něž čekáme?" odvětil Laflér. "Co se stane s našimi vůdci? Či možno podniknouti pěšky cestu tak ohromnou? Nikoli, vězte mi, zanechme chatrč v ochráně náčelníka policie a pojdme, vezmouce s sebou toliko nejnútnejší. Pak se navrátíme."

Vstoupili do chýže, učinili na kvap přípravy a valí jen něco málo potravin. Nezapomněli ovšem na své zbraně — Igor na pušku a pistole, Pařížan pak na sekuru, již nalezl na lodí velrybářů, aby jí nahradil pušku, zničenou bílým medvědem.

Když odcházel, pravil Igor Jermakovi, aby použil potravin a zásob, které jsou v chatrči.

"Marně se namáháte, pane Semenov," odpověděl náčelník policie. "Raději bych zemřel hladem, než bych se jich dotekl. Ale ukojili byste moji zvědavost kdybyste mi řekli, odkud máte tyto zásoby?"

"Povím vám," odvece Igor, "a nebudete zajisté více odpíráti."

I vypravoval mu, jak nalezli lodí velrybářů.

"Pak ale," ujal se slova náčelník, "nutno, aby se zachránily trosky lodní... Jak se loď zve?"

"Nevím."

"To třeba nejprve zvědět! Dozvím se to, řekněte mi, ve kterých místech se loď nalezá, odhadnu zásoby... Snad že budete moji v Nižním Kolimsku nebo na trhu Ostrovojskem prodati zásoby, zbraně, celou výstroj... Ale toho netřeba. Ponecháme si opuštené potraviny, a to jen pokud stačí pro naši potřebu."

"Souhlasíte tedy, abychom pozřeli pomoci kterou nám škrtá velrybářská loď?"

"Zajisté. Tentokrát se to děje na útraty vlády carovy."

"Sprostředkujte to, jak chcete, pane Jermaku," vece Igor, "jen když neuvidím vás trpěti a mohu vás na několik dní opustiti, jsa jist, že při návratu shledám se s vámi živým."

Málem byl by se Jermak zapomněl a dal svoji radost na jevo. Byl poněkud v rozpacích, a aby tomu učinil konec, obrátil se k Igorovi zády.

Igor bezpečně, že netřeba se od Jermaka čeho báti, vydal se, provávě Laflérem, na cestu. Wab běžel napřed, neodchyluje se z cesty.

Brzy spatřili na východě v dálce asi sto verst hory Vajvaninské, Gejlu a Rautanu a ostré hroty mysu Šelagského. Pes je vedl ku jihozápadu přes holé pahrbky a zamrzlá jezera. Když nadešla noc, ulehli si na několik hodin do sněhu, ale neměli ničeho, co by zmírnilo nepříjemnosti takového odpočinku.

Druhý den procházeli krajem s nespočetnými hlubokými jezery různé velikosti, kteráž od sebe byla oddělena přirozenými hrázeny v šíři jedné stopy. Po namáhavém pochodu dostali se konečně do východní části zálivu Čaunského.

Stále vedeni Wabem šli po stopách saní ve sněhu.

Vitr pomalu ustával a začalo sněžit.

Igor a Laflér pospícheali co mohli, ale sněž zával jim stopy. Zdaž pes stopy nalezne?

Když ustala chumelice, pobídl-li psa aby dal se ku předu.

Pes z počátku byl celý popleten; hned se pustil tou, hned onou stopou, však konečně zdálo se, že našel pravou a Igor, jenž začal zoufati, nabyl opět důvěry. Světli se vedení psa a šli dále.

Touž dobou vyšel náčelník policie hledati loď velrybářů a řídě se utláním Igorovým, velmi snadno ji nalezl.

První jeho péčí bylo, jak byl řekl, aby znal jméno lodí: Hugo a Maria.

Jména kapitána, jeho náměstka i lodního mážstva již znal, ježto byla napsána v bibli, přinesené Igorem. Sestavil soupis všeho, co bylo na lodí nalezeno.

Když s tím byl hotov, jal se vynášeti z lodí vše, co nebylo příliš těžké a příliš objemné i konal cestu jednu po druhé neuvěřitelně rychlým způsobem, které mu leželo na srdci právě tak, jako zdar dověsti uprchlé vyhnanec do Jakutska.

Kdo by byl ho žel, zabaleného v kožené šaty huňatou čepicí, padající mu hluboko do čela, na hlavě, se sekýrou a nebožecem za koženým pasem, se soudkem pod paží, s puškou na ramenou, jak táhne za sebou pilu, pytel sucharů a balíky nábojů, byl by ho jistě považoval za Robinsona kraji ledových.

Jednoho večera přišli konečně vůdce jakutští, hřmotíce hrozně se svými dvacícti psy, až se ozvala ozývání od Ledového moře.

Jermak měl náramnou radost; nyní mohl provést svůj útěk. Igor byl vzdán a okolnosti byly nejmíživější.

Jedině co mu kánilo radost bylo, že nemohl sebu uťečene odvésti; ale věděl, kde se zdržují. Z Jakutska bylo lze pomocí rychlých posílů sdělití zatykač po celém pobřeží oceánu pacifického při proudu Anadyrském.

Na jaro dostanou se asi Igor a jeho společníci do Anadyru a pak budou lapeni.

Vůdce, jímž Jermak svým způsobem vypravoval o únosu Naděždy a Ladislava, o odchodu I-

gora Semanova a Lafléra na vyhledání oněch, domnívali se, že páni jejich nikdy více nenaleznou cestu ku chatrči. I zdáli se souhlasiti s tím, co si přál náčelník policie. Vyzádal si tři nebo čtyři dny na rozmyšlenou; toho času ostatně bylo potřebí, aby si přípřež poněkud odpočala.

Jermak blažen, že naděje jeho se vyplní, pomýšlel zužitkovati těchto několik dní.

Pomocí narty taženě několika psy dal odvéztí z velrybářské lodí vše, co mělo cenu, zejména ale prach, harpuny a zbraně.

Pak dal pohřbiti nedaleko místa, kde odpočíval jeho syn, kosti nalezlé na palubě i v podpalubí lodí, vyplňuje tak šlechtěné zámysly Igorovy.

XXII.
Ve stanu kamakajově.

Sto mil na východ od zálivu Čaunského nalézá se chobot Koljučinský, v němž přezimovala loď "Vega" od 27. září 1878 do 18. července následujícího roku.

Celému světu známý jsou dnes dějiny této překvapující výpravy, kterou řídil Švéd Nordenskjöld a jejímž výsledkem bylo zjištění volného průplavu severovýchodního. Je to dojozista největší zeměpisný objev, učiněný od doby objevení Ameriky.

Je známo, že onomu učenímu Švédovi podařilo se po více cestách podniknutých severním Ruskem a Sibíří doplouti do úžiny Behringovy a Tichého oceánu, a uskutečnit tak domněnky, že moře podél břehů sibiřských je splavné na následkem přítoku vod velkých řek asijských.

Nordenskjöld šel za dvacetiměsíčního přezimování v chobotu koljučinském uprostřed kmene Čukčů, tehdy ještě velmi málo známého a všemi sibiřskými kmeny, jež s ním přišly do styku, velmi obávaného. Bezpochyby, že pověst o krutosti toho kmene bývala druhdy velmi přeháněna.

Slavný cestovatel Nordenskjöld nebyl ostatně první, který vnikl až k poloostrovu Čukčů. Již roku 1832 doplul až k chobotu koljučinskému ruský námořník Wrangel. Ba i před tímto cestovatelem ruským byl to již slavný cestovatel Cook, který roku 1778 objevil Mys Severní, ježž Nordenskjöld nazývá mysem Irkipským a ostrov Koljučín, ježž naval ostrovem Burnejovým.

Igorovi bylo známo, že Čukčové jsou lidé zlí, před nimiž třeba se míti na pozoru. Ale při veškeré opatrnosti nikdy mu nenapadlo pomyslet na to, že by deca Davidova mohla býti násilně odvedena.

Ubohá Naděžda zatím zavřena jsouc ve stanu náčelníka kmene, rozloženého na chobotu koljučinského, neočekávala spásy svojí od níhož jméno než od chytrosti malého Ladislava.

Tento bez strachu již následoval. Domníval se, že ji bude moji zachrániti, jí prospívati. Čnosech ubohé dívky bylo sedm na počet. Mezi nimi nalézal se též starý Čukč, který před několika dny prošel v chýži za pohostinství.

Vůdce jejich byl člověk mladý, usazený právě v chobotu Čaunského, jehož pravé lovecké bydliště nalézalo se při chobotu koljučinském.

Když se Čukčové oetli blíko obydli bělochů předsedů od západu, vyzval tento čukčský kamakaj čili náčelník své krajany k přesěhování; všichni ho následovali, nejbohatší vlekouce s sebou své otroky — nejspíše potomky bývalých válečných zajatců.

Naděžda, s níž zprvu rozvázně zacházeli, konala tuto novou cestu v nartě. Přitulila se k Ladislavu, jakoby se bála, že ho od ní odtrhnou. Nartu táhl veliký počet psů, pobádaných otrokem, jenž běžel pěšky podle vozu. Čím dále se pohybovali k východu, s tím větší hrůzou počítal Ladislav válecnost, kterou by musil nazpět ujíti k uskutečnění své myšlenky, již od počátku choval, totiž utéci se do chýže se zprávou o směru cesty únosců Naděždiných.

Ladislav chtěl Naděždu opustiti, avšak tato ho zdržela. Vykládala mu, že ji nesmí opustiti, ne-

věděl-li jistě, kde se nalézají. Jak by tedy mohl poučiti o tom Igora? Lépe že bude, zůstane-li u ní a společně na oddanost a podnikavost Igorovu.

Když přišli ku mysu Šelagskému, objevilo se jim pobřeží poseté vesničkami, z nichž každá sestávala asi z tučtu nebo ještě méně stanů. To byla sídla Čukčů, zmíněných vystěhovalců, kteří obývají pobřeží mořské a různě se od pastevců čili Čukčů sobích. Kostra jejich stanů zřízena byla z bidel nebo velrybích žeber, pokrytých sobími kožemi.

Naděžda zpozorovala, že obydlí ta mající podobu homolí, byla na severní straně silně vypouklá, kdežto opačná strana byla celkem ploská. Na této straně nalézal se nízký otvor, zastřený kožčinou. To byly dvě. Ve vrcholí stropu nalézal se druhý otvor, jímž vycházel kouř z krbu.

Konečně dospěl chobotu koljučinského. Tam usídlena byla část kmene. Tu pak byli Ladislav a Naděžda umístěni ve stanu kamakajově, velmi prostorném a mnohem lépe zařízeném.

Tam se shledali se dvěma prvními ženami kamakajovými. Tyto nehezské ženy měly postavy, černých očí barvy žlutohnědé, s dlouhými pletenci vlasů, velmi podobné ženám greenlandským, viděly v Naděždě svoji sokyni a jaly se ji přitěžovatí prací, suzovatí a trápiti vším možným způsobem.

Obydlí kamakajovo sestávalo z dvou stanů. Za prvním stanem nalézal se druhý, asi stopu výše na dřevěné podlaže postavený. Tento stan byl mnohem menší, teplejší, osvětlený lampou plněnou tukem tulením. V této prostoze umístily se ženy kamakajovy a nutily Naděždu, aby se zdržovala v předním stanu, vždy velmi chladném, byť se tam přistrojily jídel topilo. Ale přece vedlo se tam Naděždě lépe než v druhém stanu, kde byly hnědé krásky poloostrova Čukčského doma. Ukládaly jí nejhrubší práce, jako nahrabati sněhu ku přípravě kuchařské vody, sbíratí podél břehu naplavené dříví, anebo mech, kosti a žebra velrybí pro spotřebu krbu.

Dále zaměstnávaly ji ženy kamakajovy bez ustání pletením sítí z řemínků na lovení tulenů a upravením vnaidel na chytání vlků. Kamakaj přičiňoval se, aby zachoval pořádek ve své domácnosti. Znáje jinak svoji řeč, nemohl posud jinak vyložití Naděždě, co s ním zamýšlí, než že počítal anglicky až do tří a ukazoval při tom postupně po svých dvou ženách. Tím jí dával jasně vědět, že jí prokazuje poctu své třetí sluzky.

(Pokračování.)

Chybuje ten člověk, který domýšlí se, že je dobrodějem pro každě, když udělí někomu lacinou radu.

Koupí tento krásný a velký závoňní automobil, který musí být prodán co nejdříve. Chcete-li dobrý a zaručený automobil za čtvrtinu pravidelné ceny, jedněte tedy ihned. Hlaste se u

ODVARKA BROS., CLARKSON, NEBRASKA.

Vaše pečení bude lehkým když budete používatí "PURITAN MOUKU"

Puritan mouka jest vyráběná Wells-Abbott-Neiman Co. ve Schuyler. V Clarkson na prodej u A. V. Hejtmánka.

PURITAN

WELLS-ABBOTT-NEIMAN CO.

PURITAN

PURITAN

Moc málo dítek

obdrží dostatečnou dávku potravy aby důstojně bylo sileno tělo jakož i duše v době kdy rostou a kdy přírodní požadavky jsou větší a mocnější než dospělých již v mužný stav. Toto jest zřejmo v tak mnohých bledech obličejích, slabých těl, častých nastuzení a nedostatku duševní síly.

Takovým dítkám nutno dávatí užívati Scott's Emulsion. Pravíme tak s veškerou nepochybností. Obsahuje v soustředěné formě jedné ony potravné přísady jež bohatí krev. Změní slabost za sílu; učiní jej statným a silným. Žádný alkohol. 17-4

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J.

Zádejte

Swiss Borden
EAGLE
BRAND
CONDENSED
MILK
THE ORIGINAL

Po šedesát let úspěšná potrava nemluví. Dopijte si pro radu jak krmití nemluví. BORDEN'S CONDENSED MILK CO. New York. OUZ.

Zde jest něco z čeho se budete těšiti

Jest řízný a chutný Příchutí tohoto nápoje bude se zamlouvati.

Cistý — Lahodný Občerstvující a Zdravý...

ZKUSTE JE!

Storzův nápoj může býti prodáván bez licence Spoj. Států a prodej jest chráněn pod prohibičním zákonem kteréhokoliv státu.

Prodává se v láhvích aneb v soudkách.

Storz Beverage and Ice Co.
OMAHA, NEBR.

Adolph Schloesser, ZLATNÍK a HEDINAR v Dodge, Nebr

Hodinky spravuje levně a dobře. Všechno zboží jest zaručeno.

SOROL

Zhotoven dle předpisu, zanechaného monachi starými mnichy, osvobodil se

podřubodně úspěšný proti žaludečním křečím a zácpě, boleni v krku, zástuce, bolesti hlavy, nechuti k jídlu, nachlazení hlavy, ač. ač. Vyráběn v téže společnosti, jež vyrábí proslavený "Pain-Expeller", staré společné léčení.

Prozíravý člověk chová stále po ruce láhev každého z obou. Zje. a šle. ve všech lékárnách, neb u F. Ad. Richter & Co. 74-80 Washington St., New York.